

AVIZ
**referitor la inițiativa legislativă a cetățenilor pentru modificarea
și completarea Legii nr.53/2003 - Codul Muncii**

Analizând **inițiativa legislativă a cetățenilor pentru modificarea și completarea Legii nr.53/2003 - Codul Muncii**, formulată de un comitet de inițiativă în baza prevederilor Legii nr.189/1999 privind exercitarea inițiativei legislative de către cetățeni, republicată, și transmisă de împuternicitul comitetului de inițiativă, cu adresa înregistrată la Consiliul Legislativ sub nr.R82 din 16.01.2014,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, precum și al art.3 alin.(2) din Legea nr.189/1999, republicată,

Avizează favorabil inițiativa legislativă, cu următoarele observații și propuneri :

1. Potrivit Expunerii de motive, prezenta inițiativă cetățenească are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr.53/2003 - Codul Muncii, în vederea elaborării unor soluții legislative capabile să asigure un cadru normativ echilibrat în distribuirea drepturilor și obligațiilor partenerilor relației de muncă.

Prin conținutul său, proiectul se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.p) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea prevederilor art.75 alin.(1) din legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Semnalăm că o inițiativă legislativă a cetățenilor având obiect similar și în mare parte aceeași inițiatori a fost transmisă Consiliului Legislativ cu adresa nr.R1483 din 5.10.2012 fiind avizată favorabil cu observații și propuneri cu Avizul nr.843/22.10.2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.773 din 16.11.2012.

Textele celor două inițiative legislative cetățenești sunt în cea mai mare parte identice, iar observațiile formulate de către Consiliul Legislativ nu au fost preluate.

Drept consecință, reiterăm în mod corespunzător observațiile formulate din avizul precedent și, în plus, reținem următoarele observații și propuneri:

3. La partea introductivă a art.I, deoarece după republicarea din 2011, Codul Muncii a suferit intervenții legislative de modificare și completare, acest aspect trebuie evidențiat prin introducerea sintagmei „cu modificările ulterioare și completările ulterioare” după sintagma „18 mai 2011”.

4. La pct.2, la textul propus pentru alin.(2) al **art.16**, pentru o exprimare corectă, sintagma „registru general de evidență al salariaților” se va înlocui prin „registru general de evidență a salariaților”, observație valabilă și pentru **pct.3**, la textul propus pentru alin.(2¹) al art.16.

5. La pct.4, semnalăm că norma propusă pentru lit.a¹) a **art.17** nu se încadrează tematic după actuala lit.a), ci mai degrabă după lit.e), motiv pentru care sugerăm revederea poziției unde va fi introdusă această normă.

6. La pct.8, referitor la alin.(2) al **art.21**, semnalăm că, obligația angajatorului de a dovedi că prestarea unei activități concurente de către angajat este de natură să producă un prejudiciu, este excesivă în condițiile în care contractul individual de muncă reprezintă un acord de voință al părților, iar din redactarea propusă nu rezultă cum se poate face această dovadă.

7. La pct.12, pentru precizia normei, este necesar ca textul propus pentru alin.(1¹) al **art.26** să debuteze, astfel: „Prin excepție de la prevederile alin.(1)”.

Observația este valabilă și pentru **pct.18**, la textul propus pentru alin.(2) al **art.29**¹ și pentru **pct.66** la textul propus la **art.114** alin.(2) și (3).

8. La pct.14, precizăm că introducerea celor două alineate la **art.27** nu este necesară având în vedere că la art.57 alin.(3) se precizează (cu referire la oricare dintre condițiile legale pentru încheierea valabilă a contractului individual de muncă) că nulitatea contractului individual de muncă poate fi acoperită prin îndeplinirea ulterioară a condițiilor impuse de lege.

Totodată, textul propus pentru alin.(2¹) este în contradicție cu alin.(1) al aceluiași articol care instituie obligativitatea angajării în

muncă doar pe baza unui certificat medical care constată că cel în cauză este apt de muncă.

9. La **pct.15 și 16**, semnalăm că textele sunt identice, motiv pentru care este necesar să se renunțe la unul dintre acestea și să fie renumerotate punctele subsecvente.

10. La **pct.20**, în textul propus pentru alin.(9) al **art.31** privind încetarea contractului individual de muncă pe parcursul perioadei de probă prin acordul mutual al părților, sugerăm ca acordul să fie încheiat în formă scrisă pentru dovedirea acestuia, iar consimțământul explicit și neechivoc.

Totodată, pentru corectitudinea redactării, sintagma „prin acordul lor mutual” va fi înlocuită cu sintagma „prin acord mutual”.

11. La **pct.21**, la textul propus pentru alin.(3) al **art.32**, semnalăm că norma este imprecisă, întrucât nu rezultă motivul pentru care angajatorul este sancționat în cazul în care nu comunică persoanei interesate că încadrarea în muncă se face atât prin susținerea unui concurs cât și prin perioada de probă. Nu reiese din conținutul normei dacă această omisiune din partea angajatorului poate să producă un eventual prejudiciu persoanei interesate, cu atât mai mult cu cât, potrivit alin.(1) al art.29¹ nu se interzice ca angajarea să se realizeze prin folosirea celor două modalități.

12. La **pct.22**, în textul propus pentru **art.35** alin.(1), este necesară clarificarea normei întrucât din actuala redactare nu se înțelege cum se poate presta simultan o activitate la angajatori diferiți sau chiar la același angajator.

13. La **pct.29**, în debutul textului propus pentru alin.(1¹) al **art.46**, precizăm că derogările operează de la un act normativ la altul, spre deosebire de excepții care operează în cadrul aceluiași act normativ.

Pe cale de consecință, sintagma „Prin derogare de la prevederile alin.(1)” din debutul textului va fi înlocuită cu sintagma „**Prin excepție** de la prevederile alin.(1)”.

Totodată, în textul propus pentru alin.(1¹) al **art.46**, întrucât expresia „detașării internaționale” nu este prevăzută în Codul Muncii este necesară definirea acesteia și clarificarea normei propuse.

14. Deoarece prin **pct.30 și 32** se modifică două alineate ale art.46, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, este necesară comasarea acestora într-un singur punct, pct.30, cu următoarea parte dispozitivă:

„30. Alineatele (2) și (3) ale articolului 46 se modifică și vor avea următorul cuprins:”

În continuare, se vor reda textele propuse, urmând ca partea dispozitivă a pct.32 să se elimine, iar punctele subsecvente să se renumereze.

Reiterăm această observație în mod corespunzător și pentru **pct.34** și **36** privind modificarea a două litere ale art.50 lit.c) și lit.h).

15. La **pct.33**, la textul propus pentru alin.(6) al **art.49**, pentru rigoarea normei de trimitere, sintagma „în temeiul art.52 lit.c) și d)” va fi înlocuită cu sintagma „în temeiul art.52 alin.(1) lit.c) și d)”.

16. La **pct.34**, la textul propus pentru lit.c) a **art.50**, pentru unitate redacțională cu celelalte prevederi ale actului de bază, sugerăm înlocuirea expresiei „concediu de carantină” cu expresia „concediu pentru carantină”.

17. La **pct.35**, precizăm că, potrivit Legii nr.446/2006 privind pregătirea populației pentru apărare, nu mai există serviciu militar obligatoriu ci, în conformitate cu prevederile art.3 alin.(5), îndeplinirea serviciului militar devine obligatorie la declararea mobilizării, a stării de război și la instituirea stării de asediu. În consecință, este necesară reformularea corespunzătoare a normei.

18. La **pct.37**, precizăm că norma ce se propune a fi introdusă este reglementată în aceeași redactare la lit.e) a alin.(1) al **art.52**. Este necesară menținerea reglementării existente la art.52 alin.(1) lit.e) și renunțarea la abrogarea acestui text propusă la **pct.39**.

19. La **pct.41**, deoarece **art.53** este structurat în doar 2 alineate, intervenția trebuie să vizeze modificarea în întregime a acestui articol.

20. La **pct.43**, referitor la introducerea unui nou articol **57¹**, precizăm că textele au în vedere negocierea unor clauze contractuale, procedură ce are loc la încheierea contractului individual de muncă sau pe parcursul executării contractului prin act adițional. Rezultă că normele propuse la art.57¹ se încadrează tematic la Cap.I Încheierea contractului individual de muncă al Titlului II din Legea nr.53/2003. Totodată, semnalăm că normele propuse sunt deja reglementate (nu în aceeași formulare) în cuprinsul art.17, 20, 21, 22. În consecință, este necesară o reglementare unitară a dispozițiilor avute în vedere.

21. La **pct.44**, constatăm o inadvertență în ceea ce privește marcarea literei supusă intervenției. Se impune ca litera care se dorește a fi modificată să fie marcată ca lit.b) în locul lit.d).

22. La actualul **pct.47**, la textul de la lit.d) a art.61, este de apreciat dacă măsura desfacerii contractului de muncă trebuie să se rezume doar la perioada de probă, astfel cum propun inițiatorii.

23. La **pct.50**, întrucât doar alin.(3)-(5) ale art.82 se modifică, iar alin.(1) și (2) rămân neschimbate, având același text cu actul de bază, pentru corectitudinea redactării, este necesar ca partea dispozitivă să fie reformulată, astfel:

„50. Alineatele (3)-(5) ale articolului 82 se modifică și vor avea următorul cuprins:”.

În continuare, se vor reda doar textele pentru cele trei alineate.

La textul propus pentru alin.(3) al art.82, pentru identificarea corectă a normei de trimitere, sintagma „termenului prevăzut de art.84” va fi înlocuită cu sintagma „termenului prevăzut de art.84 alin.(1)”. Observația este valabilă și pentru textul alin.(4) al art.82, prima teză.

Totodată, la textul propus pentru **art.82** la alin.(3) și (4), pentru un spor de rigoare în exprimare, expresia „înăuntrul termenului” va fi înlocuită prin expresia „în termenul”.

Observația este valabilă pentru toate situațiile similare.

24. La **pct.53**, apreciem că prin norma propusă pentru **art.84¹** prin care se poate transforma un contract individual de muncă pe termen determinat într-unul pe termen nedeterminat ca urmare a unei hotărâri judecătorești prin care se constată că activitatea are caracter permanent, reprezintă o limitare a dreptului de opțiune al angajatorului de a încheia contractul în funcție de necesitățile activității sale.

De altfel, marea majoritate a activităților, indiferent de domeniu, au un caracter permanent și, prin urmare, transformarea unui contract pe termen determinat într-unul cu termen nedeterminat pe acest criteriu, ar crea precedentul impunerii angajatorului ca, în mod indirect, să încheie contracte pe termen nedeterminat.

Este necesară revederea textului.

25. La **pct.56**, la textul propus pentru alin.(2) al **art.88**, semnalăm că textul propus este identic celui din actul de bază, singura modificare pe care inițiatorii o aduc este eliminarea sintagmei „din urmă” din sintagma „conducerea acestuia din urmă”, din finalul normei.

Este de analizat dacă eliminarea respectivei sintagme trebuie să reprezinte o modificare adusă textului actual.

De asemenea, în textul propus pentru art.88 alin.(3), pentru respectarea prevederilor art.1881 și următoarele din Codul Civil, care

reglementează contractul de societate, expresia „societate comercială” trebuie înlocuită prin termenul „societate”.

Totodată, precizăm că potrivit Hotărârii Guvernului nr.10/2013, denumirea corectă a autorității publice menționată în text este Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice.

26. La **pct.60**, referitor la **art.95** alin.(3), pentru identificarea corectă a normei de trimitere, sintagma „elementele prevăzute la art.17” va fi înlocuită cu sintagma „elementele prevăzute la art.17 alin.(3)”.

27. La **pct.61**, în textul propus pentru **art.96** alin.(2), sugerăm înlocuirea expresiei „nu poate fi inferior celui” prin expresia „nu poate fi mai mic decât cel”. Totodată, la alin.(4) trebuie introdus termenul „calendaristice” după sintagma „de 15 zile”.

28. La **pct.64**, acordarea posibilității de a stabili o durată mai mare a concediului de odihnă pentru salariatul temporar, prevăzută la alin.(4) și (5) ale art.106, este în contradicție cu dispozițiile alin.(3) ale aceluiași articol și, în același timp, discriminatorie față de salariații cu normă întreagă.

29. La **pct.65**, deoarece textul propus pentru **art.107**³ cuprinde doar enumerări, din considerente gramaticale, textele vor debuta cu inițială mică.

30. La **pct.66** în textul propus pentru **art.114 alin.(3) lit.c)-e)**, semnalăm că, potrivit normelor de tehnică legislativă, o enumerare distinctă, marcată cu o literă, nu poate cuprinde, la rândul ei o altă enumerare.

31. La **pct.68**, semnalăm că, din redactarea propusă pentru **art.122** alin.(1), rezultă că munca suplimentară se compensează în mod cumulativ atât prin ore libere plătite cât și prin acordarea unui spor ce nu poate fi mai mic de 75% din salariul de bază.

Pe de altă parte, la **art.123** alin.(1) se stabilește că sporul la salariu se poate acorda numai în cazul în care compensarea cu ore libere plătite nu este posibilă în termenul prevăzut de art.122 alin.(1).

În altă ordine de idei, referitor la acordarea sporului pentru munca suplimentară există trei norme – art.122 alin.(1) (nu poate fi mai mic decât 75% din salariul de bază), art.123 alin.(1) (spor corespunzător dublului duratei muncii suplimentare) și alin.(2) potrivit căruia sporul nu poate fi mai mic de 100% din salariul de bază.

În consecință, este necesară corelarea dispozițiilor sus-menționate, corespunzător intenției inițiatorilor.

32. La **pct.70**, pentru complinirea normei, este necesar ca la alin.(1) al **art.132** să se precizeze cine stabilește criteriile de normare pe baza consultării sindicatelor sau a reprezentanților salariaților.

Totodată, textul propus pentru alin.(2), apreciem că, în condițiile în care acordul părților este cerut în scris și modificările ulterioare ale acestuia ar trebui să se realizeze în aceeași modalitate.

33. La **pct.73**, sugerăm ca normele propuse să fie introduse la **art.160**, potrivit căruia salariul cuprinde salariul de bază, indemnizațiile, sporurile, precum și alte adaosuri.

Totodată, la partea dispozitivă, sintagma „se adaugă trei alineate, alin.(2¹)(2²)(2³)” trebuie înlocuită cu sintagma „se introduc trei alineate, alin.(2¹)-(2³)”.

La textul propus pentru alin.(2²), întrucât exprimarea „în condițiile alineatului precedent” nu este recomandată de normele de tehnică legislativă, aceasta va fi înlocuită cu sintagma „cu respectarea prevederilor alin.(2¹)”.

34. La **pct.81**, la textul propus pentru **art.219**, pentru o exprimare corectă, sintagma „Sindicatelor pot reprezenta pe membrii lor” va fi înlocuită cu sintagma „Sindicatelor îi pot reprezenta pe membrii lor”.

35. La **pct.83**, în textul propus pentru teza întâi, pentru o corectă aplicare a normei, este necesară reanalizarea sintagmei „este salarizată corespunzător”.

Totodată, în textul propus pentru teza a doua, din aceleași rațiuni, expresia „un număr mai mare de ore” din final trebuie completată cu precizarea dacă vizează timpul alocat reprezentanților sindicali sau timpul efectiv lucrat. În plus, pentru o corectă exprimare, verbul „se pot” trebuie înlocuit prin „se poate”.

36. La actualul **pct.92**, la textul propus pentru alin.(1¹) al **art.264**, precizăm că, potrivit alin.(1) al aceluiași articol, fapta repetată a angajatorului de a remunera unul sau mai mulți salariați sub nivelul salariului minim brut pe țară garantat în plată constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare sau amendă penală.

37. La **pct.94**, precizăm că în actuala redactare, textul propus pentru **art.269** alin.(1) din Codul Muncii constituie o modificare implicită a **art.483** alin.(2) din Legea nr.134/2010 privind Codul de procedură civilă potrivit căruia hotărârile pronunțate în cererile privind conflictele de muncă nu sunt supuse recursului. Pentru

evitarea interpretărilor eronate, propunem revederea textului în scopul clarificării intervenției preconizate.

38. La **pct.97**, menționăm că **art.274** este constituit dintr-un singur alineat, intervenția legislativă preconizată urmând a fi de completare a acestuia, în următoarea redactare:

„**97.** La articolul 274 se introduce un nou alineat, alin.(2), cu următorul cuprins:”.

39. La **pct.99**, precizăm că prevederile cuprinse în **art.278²**, **278³**, **278⁴** alin.(2) prin care se impune Guvernului emiterea unor acte care să reglementeze un anumit domeniu într-un termen expres de 90 zile, nu se pot încadra în actul de bază, ci trebuie să constituie articole distincte, numerotate cu cifre romane, ale prezentului proiect.

Totodată, la **art.278²**, este necesară eliminarea expresiei „privind concedierea colectivă” deoarece este folosită de două ori.

De asemenea, nici modificările preconizate pentru **art.278⁵** și **278⁶** și care vizează intervenții asupra Legii dialogului social nr.62/2011 nu se pot încadra în cadrul Legii nr.53/2003- Codul muncii, ci trebuie reglementate distinct.

Drept urmare, este necesară reanalizarea și revederea **pct.99** din proiect.

La actualul **Art.II**, pentru corectitudinea redactării, forma „Articolul II” va fi redată „Art.II”, observație valabilă și pentru **Art.III**.

PREȘEDINTE
dr. Dragoș ILIESCU

București

Nr. 109 / 12.02.2014